

Сумський державний університет

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

(за матеріалами організаційно-методичного управління
про підсумки роботи у 2019 році)

Виконавці:

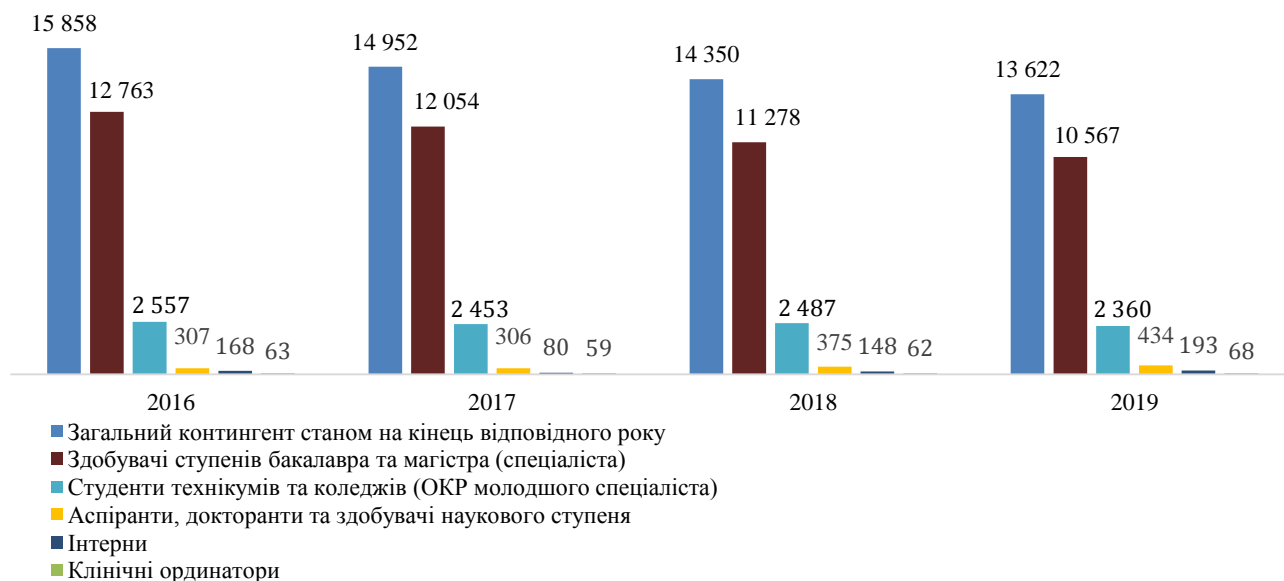
Карпуша В.Д.
Юскаєв В.Б.
Криклій О.А.
Голобородько Л.В.
Євдокимова А.В.
Люта О.В.
Могильний В.В.
Рибіна О.І.
Медіна С.В.
Чорток Ю.В.

Суми – 2020

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1 ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ	3
РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ З ЛІЦЕНЗУВАННЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ВІДКРИТТЯ НОВИХ НАПРЯМІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	6
РОЗДІЛ 3 ПОШИРЕННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ ТЕХНОЛОГІЙ E-LEARNING, ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ВІДПОВІДНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	8
3.1. Інформаційна система електронного навчання в СумДУ	8
3.2. Розроблення дистанційних курсів	9
3.3. Проекти ОСW та «Екзаменаріум»	9
3.4. Змішане навчання та розвиток нових освітніх проектів	10
3.5. Використання мультимедійних аудиторій та мультимедійного обладнання	10
3.6. Використання електронних бібліотечних ресурсів	11
РОЗДІЛ 4 ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	13
4.1. Організаційне, нормативне та методичне забезпечення освітнього процесу	13
4.2. Організаційно-методичне забезпечення якості освіти та освітньої діяльності	16
4.3. Заходи щодо зовнішнього та внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності	18
4.4. Заходи щодо забезпечення академічної доброчесності	20
РОЗДІЛ 5 ПІДСУМКИ УЧАСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ У ВСЕУКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАДАХ	21
РОЗДІЛ 6 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКО – ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ЗОВНІШНІМИ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ І ВИПУСКНИКІВ	22
6.1. Організація співпраці з роботодавцями щодо проходження практики та працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників	22
6.2. Працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників, проходження практики та стажувань, у тому числі за кордоном	22
6.3. Формування баз даних стейкхолдерів та їх залучення до розробки, моніторингу освітніх програм та опитувань щодо якості освітніх послуг	23
6.4. Організація дипломного проектування з орієнтацією на замовників кадрів	25
РОЗДІЛ 7 ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ «ВИДАВНИЦТВА СУМДУ»	26
Додаток А – Загальна динаміка контингенту осіб, що здобувають освіту у СумДУ	28
Додаток Б – Інформація щодо працевлаштування випускників та наповнення баз даних	29

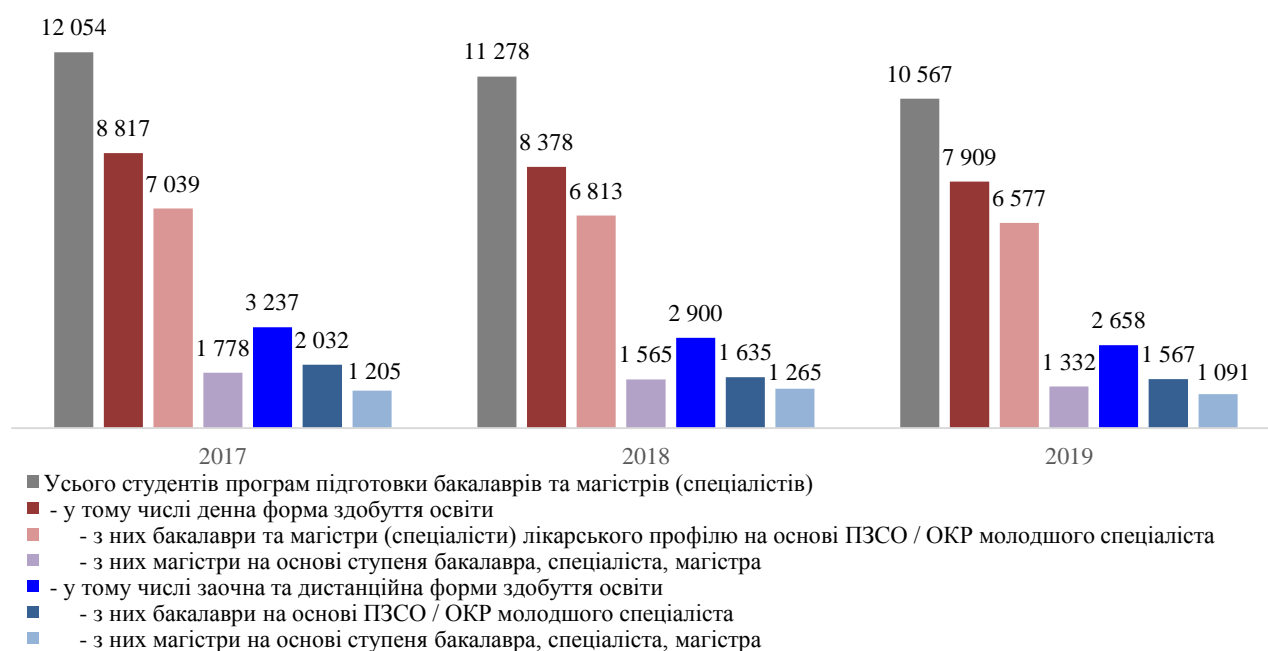
РОЗДІЛ 1 ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Рисунок 1.1 – Динаміка контингенту осіб, що здобувають освіту у комплексі Сумського державного університету (деталізована динаміка у розрізі структурних підрозділів СумДУ у розрізі форм здобуття освіти та рівнів вищої освіти наведена на рисунку 1.3)

З інформації, наведеної на рисунку 1.1 можна зробити висновок щодо збереження у звітному році тенденції до зменшення загального контингенту здобувачів вищої освіти Сумського державного університету (далі – СумДУ): у 2019 році на 5,0% по відношенню до попереднього року, у 2018 році – на 4,0%, у 2017 році – на 5,7%.

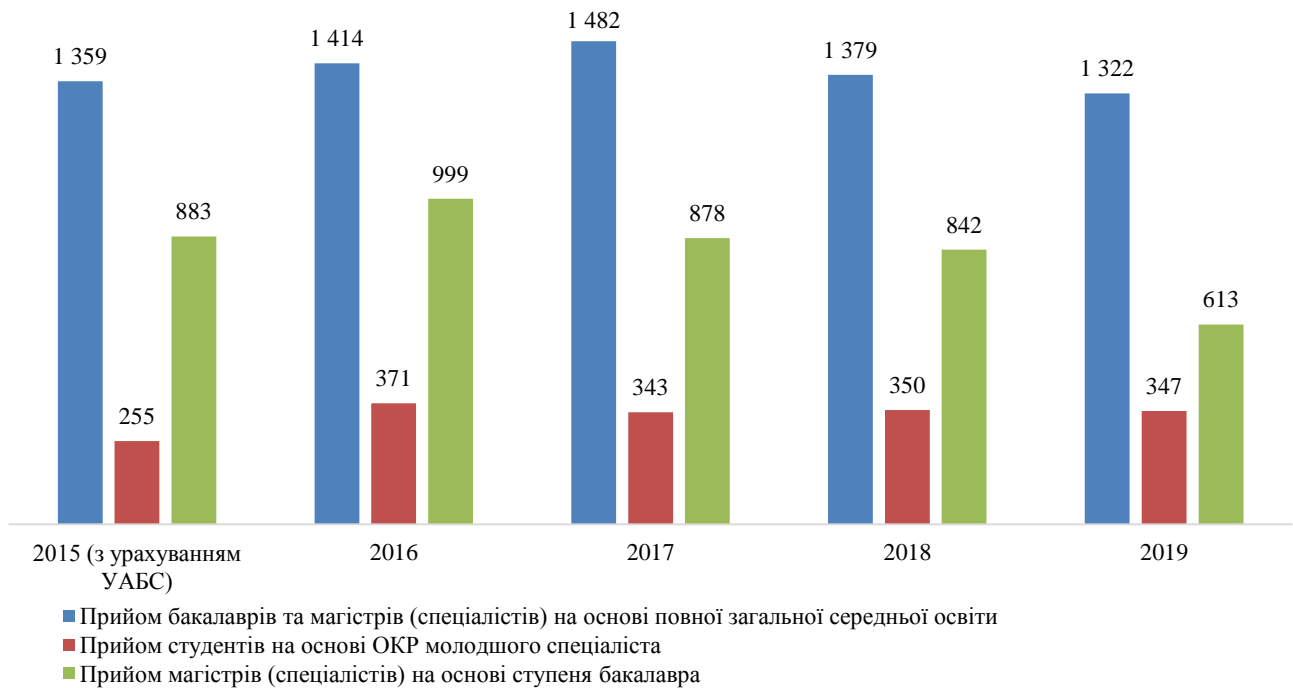
Незважаючи на відсутність державного фінансування програм первинної лікарської спеціалізації у системі МОН України, можна відмітити відносно непогані показники прийому інтернів на інші лікарські спеціалізації (у 2016 році – 29 осіб, у 2017 році – 39 осіб, у 2018 році – 55 осіб, у 2019 році – 50 осіб).

Рисунок 1.2 – Динаміка змін контингенту студентів ступеня (рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра за формами здобуття освіти

Загальний прийом на магістерські програми денної форми здобуття освіти знизився у порівнянні з попереднім роком на 14,4%, заочної та дистанційної форм здобуття освіти – на 22,7% по відношенню до прийому 2018 року).

Деталізована динаміка прийому студентів за ступенями бакалавра та магістра (за рівнем спеціаліста) за формами здобуття освіти наведена на рисунках 1.3, додатку А.

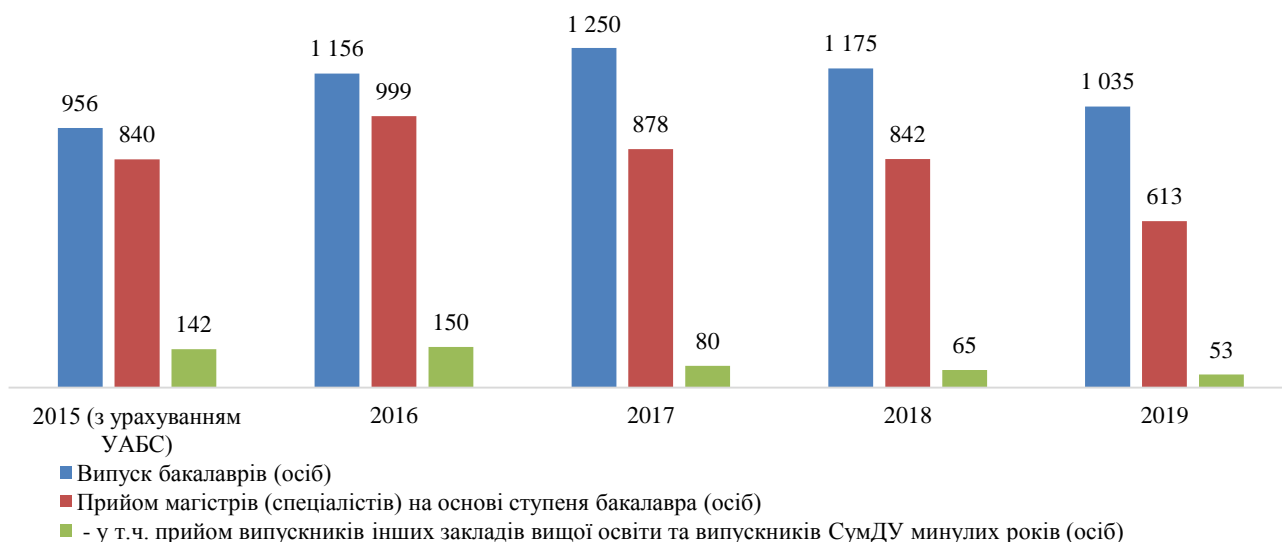
Рисунок 1.3 – Динаміка прийому студентів за ступенем (рівнем) бакалавра та магістра (до 2016 року – магістра та спеціаліста) на денну форму здобуття освіти

Загальний прийом бакалаврів та магістрів на денну форму здобуття освіти у 2019 році (2 282 особи) знизився на 11,2% (289 осіб) у порівнянні з 2018 роком (було прийнято 2 571 особа).

Прийом студентів основі повної загальної середньої освіти дещо зменшився у порівнянні з попереднім роком – на 57 осіб (зниження прийому у 2019 році становить 4,1%). На відповідне зниження прийому, окрім демографічних факторів, вплинуло також зниження державного замовлення ЗВО у системі МОН України (по комплексу СумДУ держзамовлення на основі повної загальної середньої освіти становить 3,1%) та розширення переліку спеціальностей, до яких застосовуються мінімальні конкурсні бали для вступу (додатково до лікарських спеціальностей, для яких обмеження діяли у 2018 році, мінімальні пороги були встановлені також для спеціальностей 081 Право, 281 Публічне управління та адміністрування, 292 Міжнародні економічні відносини та 293 Міжнародне право).

Кількість студентів, прийнятих на основі диплому молодшого спеціаліста практично не змінилася у порівнянні з 2018 роком (зменшення становить 3 особи / 0,9%). Але досить суттєво змінилася структура джерел фінансування такої підготовки. За рахунок коштів держбюджету у 2019 прийнято 180 осіб, у попередньому році – 216 осіб (зменшення держзамовлення становить 16,7%). У той же час, за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб у 2019 році прийом зріс на у порівнянні з 2018 роком – на 24,6% (зі 134 до 167 осіб).

Прийом магістрів на денну форму знизився на 27,2% при зниженні контингенту випускників бакалаврату на 11,9%. Узагальнена динаміка прийому випускників бакалаврату денної форми здобуття освіти за рівнем магістра (спеціаліста) наведена на рисунку 1.4).

Рисунок 1.4 – Показники прийому випускників бакалаврату денної форми здобуття освіти на відповідні програми магістратури (до 2016 року – магістратури та спеціалітету)

Одним з факторів впливу на зниження прийому до магістратури денної форми здобуття освіти у 2019 році стало зниження обсягів державного замовлення у порівнянні з попереднім роком на 14,7% (у 2018 році – 5,0%, у 2017 році – 17,0%). Зауважимо при цьому, що у звітному році вже втретє розподіл обсягів держзамовлення на прийом до магістратури здійснюється за формульним підходом. Високі конкурсні позиції за критеріями загальноуніверситетського характеру дозволили знизити темпи зниження обсягів державного замовлення у СумДУ по відношенню до їх загальнодержавного значення.

РОЗДІЛ 2

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ З ЛІЦЕНЗУВАННЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ВІДКРИТТЯ НОВИХ НАПРЯМІВ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

У 2019 році започатковано **2 нові спеціальності – 223 Медсестринство та 293 Міжнародне право на бакалаврському рівні вищої освіти** (у 2018 році також були започатковані 2 нові спеціальності бакалаврату) **та 2 нові професії професійно-технічного навчання – 5123 Офіціант та 7212 Електрозварювальник ручного зварювання** (у 2018 році відкриття нових спеціальностей професійної освіти не здійснювалося).

За спеціальністю **229 Громадське здоров'я** у звітному році ліцензована магістерська підготовка, а за спеціальністю **035 Філологія** започатковано підготовку докторів філософії (у 2018 році було ліцензовано 1 новий освітній рівень за існуючими спеціальностями).

У сфері післядипломної освіти у звітному році була започаткована підготовка інтернів за спеціальністю **221 Стоматологія**, а також було ліцензоване тематичне вдосконалення (підвищення кваліфікації) лікарів за цією спеціальністю (у 2018 році ліцензування таких форм освітньої діяльності не здійснювалося).

У 2019 році за спеціальністю **222 Медицина** з 500 до 600 осіб було збільшено ліцензовані обсяги прийому до магістратури на основі повної загальної середньої освіти (у попередньому році потреби у збільшенні ліцензованих обсягів не було).

У звітному році **вперше** у комплексі СумДУ була ліцензована підготовка молодших бакалаврів (короткий цикл / початковий рівень вищої освіти) за **4 спеціальностями Політехнічного технікуму** Конотопського інституту СумДУ (015.01 Професійна освіта. Будівництво, 073 Менеджмент, 133 Галузеве машинобудування та 192 Будівництво та цивільна інженерія) **а також за 1 спеціальністю Машинобудівного коледжу** СумДУ (133 Галузеве машинобудування).

Також для **усіх коледжів та технікумів** у складі СумДУ у встановленому порядку за **усіма спеціальностями**, за якими здійснюється підготовка молодших спеціалістів була започаткована підготовка **фахових молодших бакалаврів (фахова передвища освіта)** – 6 спеціальностей Машинобудівного коледжу, 8 спеціальностей Хіміко-технологічного коледжу Шосткинського інституту, 6 спеціальностей Політехнічного та 12 спеціальностей / спеціалізацій Індустріально-педагогічного технікумів Конотопського інституту.

У 2019 році вперше здійснено прийом на навчання:

– бакалаврів за 3 спеціальностями – **032 Історія та археологія, 102 Хімія та 293 Міжнародне право;**

– магістрів за спеціальністю 183 Технології захисту навколишнього середовища;

– докторів філософії за спеціальністю 035 Філологія.

З урахуванням вищезазначеного, на сьогодні, у комплексі СумДУ **освітня діяльність ліцензована за 55 спеціальностями** (у 2018 році – 53 спеціальності).

Узагальнена структура освітньої діяльності комплексу СумДУ наведена на рисунку 2.1.

Динаміка реалізації освітньої діяльності за ступенями бакалавра та магістра у розрізі навчально-наукових структурних підрозділів наведена у таблиці 2.1.

Рисунок 2.1 – Кількість ліцензованих спеціальностей університету

Таблиця 2.1 – Динаміка кількості спеціальностей за ступенем бакалавра та магістра за структурними підрозділами університету

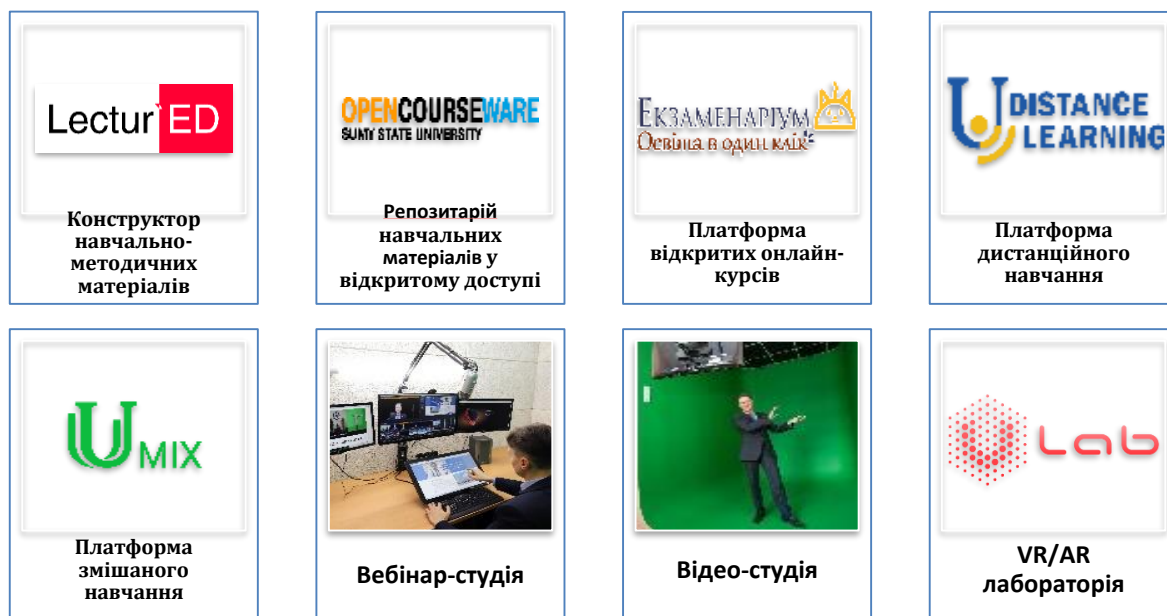
Показник	Усього *	у тому числі за структурними підрозділами:								
		TeSET	ЕлПТ	ННІ ФЕМ	ННІ БТ «УАБС»	ННІ права	ІФСК	МІ	КІ	ШІ
Кількість спеціальностей, усього, у тому числі за найвищим рівнем:	43 (+2)	9 (-1)	10 (-)	7 (-)	4 (-)	3 (-)	5 (-)	7 (+1)	5 (-)	7 (-)
– бакалавра	11 (+1)	1 (-)	3 (-)	1 (-)	0 (-)	2 (+1)	3 (-)	2 (-)	5 (-)	6 (-)
– магістра	32 (+1)	8 (-1)	7 (-)	6 (-)	4 (-)	1 (-1)	2 (-)	5 (+1)	0 (-)	1 (-)
Кількість спеціальностей, за якими здійснюється фактична підготовка, у тому числі за найвищим рівнем:	42 (+3)	9 (-)	10 (-)	7 (-)	4 (-)	3 (+1)	5 (-)	6 (-)	5 (-)	7 (-)
– бакалавра	11 (+2)	1 (-)	3 (-)	1 (-)	0 (-)	2 (+2)	3 (-)	2 (-)	5 (-)	6 (-)
– магістра	30 (-)	8 (-)	7 (-)	6 (-)	4 (-)	1 (-1)	2 (-)	4 (-)	0 (-)	1 (-)
Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка без відриву від виробництва	26 (+3)	8 (-)	4 (-)	6 (-)	2 (-)	2 (-)	4 (+2)	1 (+1)	5 (-)	7 (-)

Примітка: * – станом на кінець звітнього року, у дужках зазначено зміни порівняно з минулим роком

РОЗДІЛ 3 ПОШИРЕННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ ТЕХНОЛОГІЙ E-LEARNING, ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ВІДПОВІДНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1. Інформаційна система електронного навчання в СумДУ

Функціонування університетської системи e-learning СумДУ забезпечується комплексом таких програмно-інформаційних середовищ та спеціалізованих студій і лабораторій:

Рисунок 3.1 – Екосистема навчальних ресурсів СумДУ

Конструктор навчально-методичних матеріалів Lectur`ED
(<http://elearning.sumdu.edu.ua/>)

OCW СумДУ (<http://ocw.sumdu.edu.ua>) – відкритий електронний ресурс структурованих колекцій навчально-методичних матеріалів дисциплін.

Платформа відкритих онлайн-курсів «Екзаменаріум»
(<http://examenarium.sumdu.edu.ua/>)

Платформа дистанційного навчання «Salamstein» (<http://dl.sumdu.edu.ua/>)

Платформа для змішаного навчання «MiX» (<http://mix.sumdu.edu.ua/>)

Вебінар-студія <http://studio.sumdu.edu.ua/>

Відео-студія <http://studio.sumdu.edu.ua/>

Навчально-дослідницька лабораторія віртуальної та доповненої реальності «Ulab» <https://ulab.sumdu.edu.ua/>

Екосистема онлайн-навчання СумДУ була представлена на конкурсі проєктів з освітніх технологій Reimagine Education Awards в Лондоні. Журі конкурсу включило проєкт СумДУ у список 15% фіналістів серед понад 1 500 проєктів від технологічних компаній, університетів та інших провайдерів освітніх послуг з 84 країн світу.

3.2. Розроблення дистанційних курсів

Таблиця 3.1 – Показники автоматизованої системи дистанційного навчання

Показники ЦЗДВН	2015	2016	2017	2018	2019	Порівняння з 2018 роком	
						од.	%
Кількість бакалавратур / магістратур за дистанційною формою навчання, усього	13/2	14/6	14/11	15/14	16/15	+1/+1	+7 /+7
Загальна кількість навчальних дисциплін, що викладалися у звітному році та забезпечені / не забезпечені дистанційними курсами (ДК)	359	370	378	359/224	260/274	-137/22	-28 /+22
Кількість версій дисциплін, що забезпечені / не забезпечені ДК				484/264	367/298	-117/34	-24 /+13
– забезпечені україномовними версіями ДК	332	304	327	406	322	-84	-21
– забезпечені російськомовними версіями ДК	151	118	102	78	45	-33	-42
Зареєстрованих користувачів з ролями студентів	2248	1979	1789	1847	1614	-233	-13%
Зареєстрованих користувачів з ролями викладачів	327	348	683	711	401	-310	-44%
Розроблено/модернізовано віртуальних тренажерів	86	97	96	52	4	-48	-92%
Розроблено тестових завдань	23 272	24 084	23 682	10 874	14 310	+3 436	+32%
Розроблено відеоматеріалів	104	117	185	80	67	-13	-16%
Розроблено версій дистанційних курсів	74	104	81	25	32	+7	+28%
<i>у т.ч.: україномовних</i>	48	64	41	16	32	16	+100%
<i>російськомовних</i>	26	39	20	2	0	-2	-100%
<i>англомовних</i>	0	1	20	7	0	-7	-100%
Комплексно перевірено дистанційних курсів	30	75	45	15	16	1	+7%

3.3. Проекти OCW та «Екзаменаріум»

Загальна кількість заявок для розміщення матеріалів у відкритому доступі на ресурсі OpenCourseWare зменшилася на 20%. Однією з причин є запуск платформи для змішаного навчання MiX. Ті викладачі, що раніше мали потребу у наданні доступу здобувачам до матеріалів і використовували для цього OCW – тепер використовують MiX. Загальна кількість розміщених колекцій матеріалів у 2019 році – 9, оновлено 2, ще 4 заявки розглядаються, повернуто на доопрацювання – 14.

Загальна кількість зареєстрованих слухачів проекту «Екзаменаріум» станом на 26.12.2019 р. – 2604 особи.

3.4. Змішане навчання та розвиток нових освітніх проектів

У 2019 календарному році навчальна діяльність за денною формою на рівнях бакалавр, спеціаліст, магістр за модульно-семестровою формою здійснювалася за 6059 компонентами освітніх програм (об'єкти семестрових планів). З них 681 компонентів – кафедрами КІ та ШІ.

Загальна кількість дисциплін, що викладалися в СумДУ (без КІ та ШІ), згідно підходів, що застосовуються при обрахунку дисциплін, в тому числі для рейтингу підрозділів (виключно за назвою, без врахування КР/КП) склала 2108 та 2463 потоки на їх основі (в потоки можуть об'єднуватися однакові за назвою дисципліни, одного обсягу та з відповідними позначеннями в навчальних планах щодо можливості об'єднання за змістовною складовою).

Для технологічного забезпечення змішаного навчання активно впроваджується власна платформа MiX. На платформі вже зареєстровано понад 430 викладачів, більше 8000 студентів, понад 360 дисциплін.

Відкрито відеостудію для створення професійних навчальних відеоматеріалів з можливістю застосування віртуального фону. Проект реалізовано в аудиторії Ц-138. Для початку активного застосування в планах створити кілька прикладів видовищних відеоматеріалів і організувати кампанію з поширення серед викладачів СумДУ. Необхідно привчати викладачів до запису навчальних відеоматеріалів, що є невід'ємною частиною онлайн-курсів.

Відкрито вебінар-студію, що дозволяє на професійному рівні забезпечувати навчальні та наукові вебінари. Студія розрахована на 2 робочих зони для трансляцій. Кожна робоча зона передбачає розміщення від 1 до 4 учасників, що дозволить проводити зокрема захисти робіт в онлайн режимі. Проект реалізується в аудиторії Ц-134.

Відкрито навчально-дослідницьку лабораторію віртуальної і доповненої реальності. Проект реалізовано в аудиторії Ц-135. Застосування VR-, AR-технологій у навчальному процесі поступово стає інструментом ефективного навчання в усьому світі. Такі навчальні об'єкти можуть використовуватися в різних типах навчальних дисциплін для:

- моделювання обладнання різного типу;
- моделювання соціальних сценаріїв і експериментів;
- реалізації віртуальних інтерактивних турів (екскурсій);
- забезпечення взаємодії між учасниками в рамках навчальних симуляцій (військових, спортивних тощо).

3.5. Використання мультимедійних аудиторій та мультимедійного обладнання

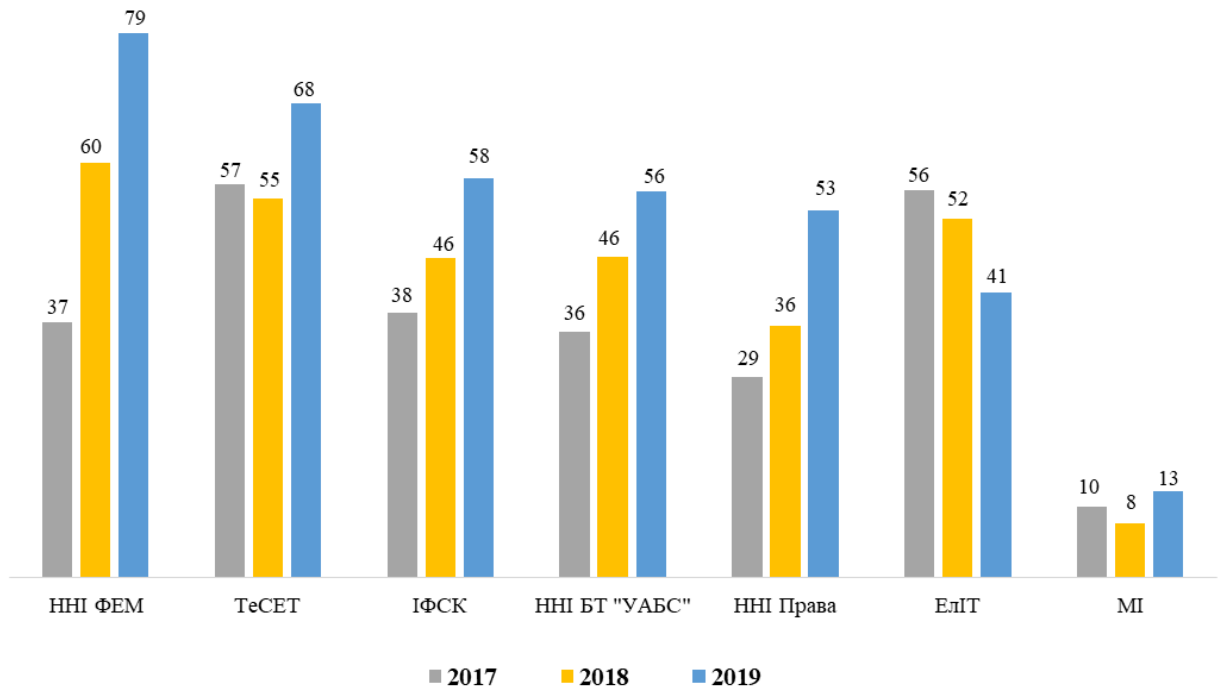
Кількість аудиторних приміщень СумДУ, включаючи Конотопський та Шосткинський інститути, оснащених мультимедійним обладнанням, – **148** (у 2018 році – 132, у 2017 році – 139, у 2016 році – 105). З них в Шосткинському інституті – 7 аудиторій, в Конотопському інституті – 6.

Базовий навчальний заклад має **138 приміщень для занять, що стаціонарно оснащені мультимедійним обладнанням** (2018 р. – 117, 2017 р. – 124, 2016 р. – 90). Серед них **36 лекційних аудиторій** (2018 р. – 36, 2017 р. – 36, 2016 р. – 27) з кількістю посадкових місць 40-180, **50 групових аудиторій** (проходять лекційні заняття для малочисельних груп, у т. ч. англомовних), **20 навчальних лабораторій** та **32 класи програмного навчання**. Усі великі лекційні аудиторії (на 100-180 місць) оснащені мультимедійним обладнанням.

Крім цього, кафедри як базового навчального закладу, так і позабазових структурних підрозділів мають **переносні мультимедійні проектори**, які також використовуються для проведення навчальних занять.

За 2019 рік всього проведено **68 тис. занять** (2018 р. – 58,7 тис. занять) **в аудиторіях, які оснащені мультимедійним обладнанням**.

Найбільший відсоток проведення занять в аудиторіях з мультимедійним обладнанням (рис. 3.2) має **ННІ ФЕМ** – 79% (7792 занять/рік), факультет **ТЕСЕТ** – 68% (8525 занять/рік) та **ІФСК** – 58% (17136 занять/рік).

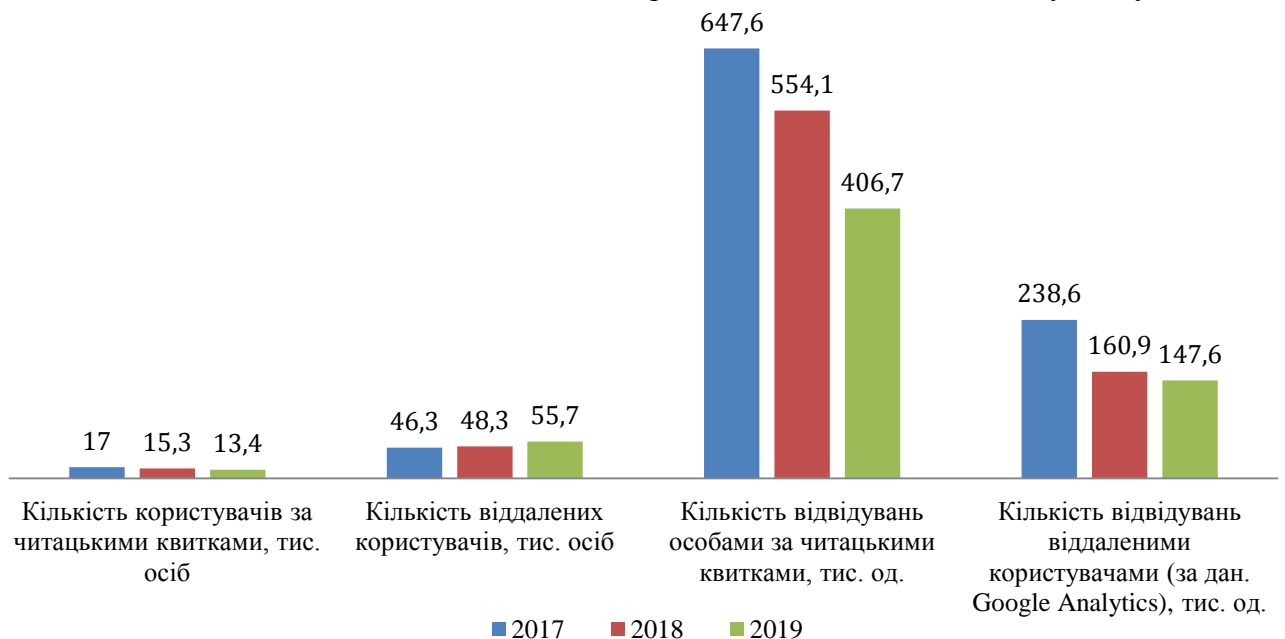

Рисунок 3.2 – Частка занять (%), проведених в аудиторіях, що оснащені мультимедійним обладнанням, у розрізі структурних підрозділів

3.6. Використання електронних бібліотечних ресурсів

Важливим аспектом високоякісної підготовки здобувачів вищої освіти є поєднання традиційних та електронних інформаційних ресурсів у діяльності сучасного бібліотечного комплексу.

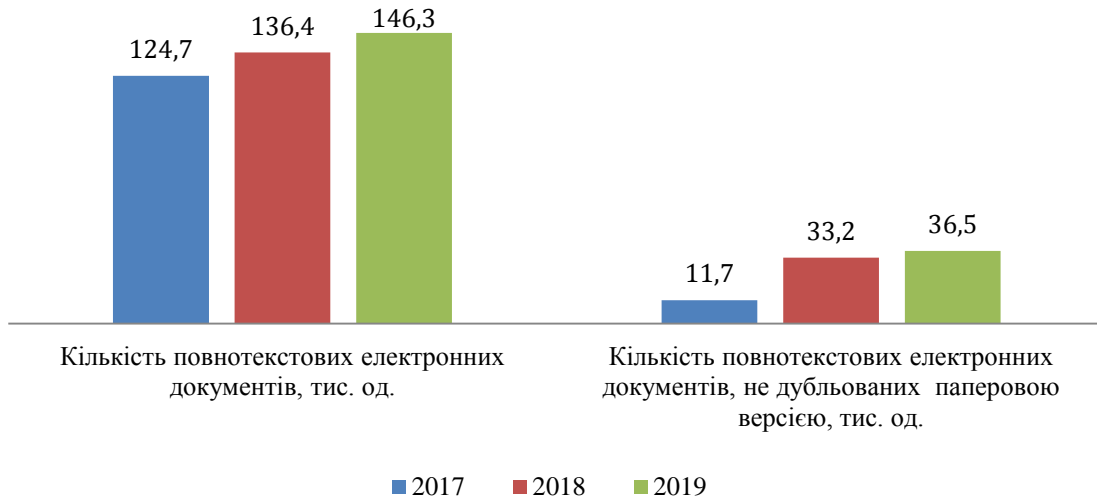
Дані проведеного аналізу використання електронних бібліотечних ресурсів (рис. 3.3) свідчать, що кількість користувачів за читацькими квитками та кількість відвідувань особами за читацькими квитками у 2019 році у порівнянні з 2018 роком скоротилася на 12,4 % та 26,6 % відповідно. Ця тенденція пояснюється, насамперед, зменшенням контингенту здобувачів.

Рисунок 3.3 – Використання електронних бібліотечних фондів

Як позитивний факт, слід відмітити зростання показників кількості віддалених користувачів на 15,3 % – з 48,3 тис. осіб у 2018 році до 55,7 тис. осіб у 2019 році.

Заслугує на увагу зростаюча динаміка бібліотечного забезпечення повнотекстовими електронними документами (рис. 3.4). Кількість повнотекстових електронних документів збільшилася на 7,3 % – з 136,4 тис. од. у 2018 р. до 146,3 тис. од. у 2019 р., при чому кількість повнотекстових електронних документів, не дубльованих паперовою версією, збільшилася на 9,9 % – з 33,2 тис. од. у 2018 р. до 36,5 тис. од. у 2019 р.

Рисунок 3.4 – Бібліотечне забезпечення повнотекстовими електронними документами

Широкий спектр бібліотечно-інформаційних послуг, різноманітність електронної навчально-методичної інформації, електронних навчальних посібників, виданих українською мовою та мовами міжнародного спілкування, стають ключовими факторами, що сприяють підвищенню зацікавленості віддалених користувачів до ресурсів бібліотеки університету.

РОЗДІЛ 4

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Організаційне, нормативне та методичне забезпечення освітнього процесу

У 2019 році, відповідно до положень Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» та вимог внутрішньої нормативної бази університету проводилася системна робота з удосконалення змістовної складової освіти.

За результатами проведеної роботи:

1. Продовжено роботу щодо вдосконалення нормативного забезпечення освітньої діяльності, що визначає змістовну складову освітнього процесу, механізми розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм та навчальних планів, а саме:

– рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ з питання: «Про результати експерименту з апробації моделі змішаного навчання в Сумському державному університеті» від 03.04.2019;

– рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ з питання: «Організаційно-методична складова викладання дисципліни «Цінності громадянського суспільства»» від 03.04.2019;

– рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ з питання: «Про вдосконалення робочої програми як основної складової навчально-методичного забезпечення дисципліни із врахуванням змін у нормативній базі та європейських стандартів та рекомендацій» від 30.05.2019;

– рішення вченої ради СумДУ з питання: «Підсумки роботи у 2018/2019 н. р. та основні завдання на 2019/2020 н. р. щодо формування контингенту осіб, які навчаються за усіма освітніми та освітньо-науковими рівнями, курсами, формами здобуття освіти» від 10.10.2019 р.;

– Положення про освітні програми вищої освіти СумДУ (версія 02), затверджене наказом ректора від 29.08.19 № 0596-I;

– Положення про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти в СумДУ, затверджене наказом ректора від 11.11.19 №0823-I;

– Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у СумДУ (версія 03), затверджене наказом ректора від 02.12.19 № 0872-I;

– Положення про переведення, відрахування та поновлення здобувачів у Сумському державному університеті (версія 05), затверджене наказом ректора від 28.12.2019 р. №0950-I;

– Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій Сумського державного університету з атестації здобувачів вищої освіти (версія 02), затверджене наказом ректора №0469-I від 20.06.2019 р.);

– Методична інструкція. Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни (версія 02), затверджена наказом ректора від 28.08.19 № 0586-I.

2. На основі сформованої нормативної бази та інституційної структури забезпечення якості освітньої діяльності продовжено роботу з удосконалення змісту освітніх програм з урахуванням вимог акредитації, вимог затверджених стандартів вищої освіти, рекомендацій МОН України, стану ринку праці та потреб здобувачів вищої освіти, зокрема:

– здійснювалось рецензування проектів освітніх програм та навчальних планів, підготовлених інститутами /факультетами до їх затвердження відповідно до встановлених нормативною базою процедур;

– організована робота щодо розгляду в установленому нормативною базою СумДУ порядку Радами із забезпечення якості вищої освіти інститутів, факультетів та Радою із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності СумДУ описів та навчальних планів за освітніми (освітньо-професійними, освітньо-науковими) програмами, що запроваджуються вперше (ОПП «Економічна інформатика та бізнес-аналітика», ОПП «Наука про дані та моделювання складних систем», ОПП «Парамедик»);

– організовано роботу щодо перегляду та оновлення в установленому нормативною базою СумДУ порядку Радами із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти інститутів, факультетів та Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ освітніх програм та навчальних планів за результатами їх щорічного моніторингу, в тому числі з урахуванням зауважень та пропозицій Експертних рад роботодавців. Основні зміни до освітніх програм та навчальних планів пов'язані з необхідністю виконання вимог стандартів вищої освіти, посилення іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти, перегляду дисциплін вільного вибору, коригування аудиторного навантаження.

За звітний період розроблено та затверджено в установленому порядку 103 освітніх, освітньо-професійних та освітньо-наукових програм (50 – за першим освітнім рівнем, 46 – за другим освітнім рівнем); внесено зміни в більш, ніж 550 семестрових навчальних планів.

3. Здійснювалась постійна робота щодо забезпечення права здобувачів вищої освіти на вільний вибір дисциплін, зокрема:

– оновлено рекомендації для факультетів / інститутів щодо забезпечення здобувачам вищої освіти права на формування індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням вимог критерію 2.4 Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

– організовано роботу інститутів і факультетів щодо формування переліку дисциплін вільного вибору, орієнтованих на розвиток загальних компетентностей, відповідно до оновленої моделі, визначеної рішенням вченої ради університету з питання: «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти» від 13.12.2018;

– організовано роботу інститутів і факультетів щодо формування переліку вибірових дисциплін професійної підготовки відповідно до оновленої моделі з урахуванням вимог критерію 2.4 Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

– на основі пропозицій інститутів і факультетів підготовлено Каталог вибірових дисциплін, що включає 158 дисциплін (46 дисципліни гуманітарного спрямування та 112 дисципліни інших спеціальностей), що на 10 дисциплін менше, ніж у попередньому році – 168 дисциплін (44 дисципліни гуманітарного спрямування та 124 дисципліни інших спеціальностей);

– організовано роботу з Центром інформаційних систем щодо оптимізації процедур внесення до Автоматизованої системи «Університет» вибірових дисциплін циклів загальної підготовки, професійної та практичної підготовки за спеціальністю та за освітньою програмою, та удосконалення форми їх відображення в особистих кабінетах здобувачів вищої освіти;

– модернізовано Редактор дисциплін шляхом додавання категорії дисципліни до Каталогу вибірових дисциплін циклу загальної підготовки;

– удосконалено макет розкладу занять та визначено етапи здійснення вибору здобувачами вибірових дисциплін, а також критерії формування груп.

4. Реалізовано заходи, спрямовані на забезпечення інформаційної прозорості освітньої діяльності університету, інститутів і факультетів, кафедр, у тому числі, контроль наповнення каталогу освітніх програм, розробка та контроль наповнення каталогу проектів освітніх програм, розробка та оприлюднення силабусів навчальних дисциплін за оновленою формою.

5. Організовано роботу з інститутами та факультетами з виконання вимог стандартів вищої освіти, вимог ліцензування та акредитації в навчальному процесі, що пред'являються до реалізації освітніх програм.

Проводилась організаційна, консультативна робота з підготовки до акредитації ОПП «Інтелектуальна власність», ОПП «Прикладна математика», ОПП «Комп'ютерна механіка», ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», в тому числі підготовка та рецензування звітів про самооцінювання зазначених вище програм.

6. Проводилась робота з підвищення здатності інститутів та факультетів реалізовувати політику з удосконалення змістовної складової освіти:

- розроблено рекомендації Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету щодо організації освітньої діяльності в 2019-2020 навчальному році;

- проведено серію методичних семінарів (семінар 1 «Наповнення Каталогу освітніх програм СумДУ», семінар 2 «Зміни в системі ліцензування та акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», семінар 3 «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти») (О. А. Криклій);

- проведено лекції у рамках Програми підвищення кваліфікації з інноваційної педагогічної діяльності для науково-педагогічних і педагогічних працівників в частині розділу «Менеджмент якості освіти» (О. А. Криклій);

- проведено лекції у рамках короткотермінової програми підвищення кваліфікації «Акредитація освітньої програми: нова парадигма» для науково-педагогічних і педагогічних працівників в частині розділу «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни» (О. В. Крухмаль);

- підготовлено рекомендації та презентаційні матеріали щодо побудови структурно-логічної схеми навчальної дисципліни, з метою узгодження видів навчальних занять та навчальної діяльності, методів викладання та оцінювання із результатами навчання за навчальною дисципліною;

- продовжено роботу по наповненню відкритого інформаційного ресурсу, що формує методичну базу для розробки освітніх програм та їх документування, розробки та модернізації навчальних планів для професорського-викладацького складу, залученого до цих процесів, а також до процедур ліцензування та акредитації.

7. Проводилась робота щодо впровадження сучасних технологій організації навчального процесу:

- впроваджено електронні відомості успішності (наказ ректора №0376-I від 24.05.2019 р. «Про впровадження електронних «Відомостей обліку успішності»), доступні в сервісі електронного кабінету викладачів, а також автоматизовано відсторонення від занять з інформуванням студентів та викладачів тощо;

- взято участь у семінарах, присвячених питанням впровадження сучасних технологій організації навчального процесу і питанням впровадження електронного особистого кабінету здобувачів і співробітників, що проводився Девідом Квіном, Девідом Дойлом та Патріком Моффатом з Інституту мистецтв, дизайну та технологій (м. Дублін, Ірландія) (Чортюк Ю.В., Гапонова О.П.);

- організовано роботу з Центром інформаційних систем (ЦІС) щодо вдосконалення системи формування розкладу через інтеграцію її з системою оброблення навчальних доручень (Чортюк Ю.В., Голобородько Л.В.);

- проведено робочу зустріч з керівництвом та представниками Медичного інституту з метою підвищення ефективності організації навчального процесу, узгодження навчальних планів, графіків навчального процесу, розкладу занять та розподілу навчального навантаження (Чортюк Ю.В., Криклій О.А., Голобородько Л.В.).

8. Протягом року групою планування та обліку навчального навантаження спільно з Центром інформаційних систем (ЦІС) було розроблено та впроваджено звітні форми та модулі підсистем «Навчальні доручення», «Навчальні плани» та «Диспетчер зайнятості». Зокрема, на кафедрі було встановлено модуль «Навчальні доручення», в якому доступна вся інформація щодо навантаження кафедри, розподілу обов'язків серед викладачів, впроваджено можливість формування звітних форм (обсяг навчальних доручень на відповідний навчальний рік, розподіл навчального навантаження серед викладачів кафедри, службові щодо виведення в погодинний фонд та формування табелів оплати навчальної роботи з погодинного фонду, пропозиції кафедри до розкладу занять). Окремо слід відзначити впровадження сервісу для викладачів «Навчальні доручення» в особистому кабінеті. Завдяки створенню вказаного сервісу кожен викладач може контролювати обсяг особистого навчального навантаження,

виконання інших доручень з наявним розвантаженням, відповідність розкладу та законодавчій базі.

Разом з навчально-методичним відділом було модифіковано підсистему «Індивідуальна траєкторія навчання», а також при спільній роботі приймальної комісії, організаційно-методичного управління та ЦІС було розроблено та впроваджено у дію модуль «Конкурсні пропозиції». Завдяки цьому з'явилася можливість автоматизованого формування конкурсних пропозицій на 2020 р. та подальші роки, опираючись на наявні освітні програми та напрями підготовки.

Впровадження автоматизованої обробки даних за вказаними вище модулями системи дозволило виявити та усунути ряд помилок та неточностей при формуванні навантаження та розкладу, а також при розподілі навчальних доручень на кафедрах, дозволили синхронізувати навчальні плани та дані щодо прийому, а також спростили формування необхідної звітної інформації.

4.2. Організаційно-методичне забезпечення якості освіти та освітньої діяльності

У 2019 році продовжено реалізацію практичних заходів щодо подальшого удосконалення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

За результатами проведеної роботи:

1. Продовжено роботу щодо вдосконалення нормативного забезпечення якості освіти та освітньої діяльності:

- в частині отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти шляхом анкетування – оновлено положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (версія 03), затверджене наказом ректора №0926-I від 17.12.19 р.;

- для реалізації принципу «студентоцентрованого навчання» та активнішого залучення здобувачів вищої освіти до впровадження та вдосконалення внутрішньої системи якості освітньої діяльності через створення та започаткування роботи Студентської агенції співдії якості освіти – розроблено Положення про Студентську агенцію співдії якості освіти (версія 02), затверджене наказом ректора №0777-I від 25.10.19 р.;

- в частині налагодження взаємодії університету з зовнішніми стейкхолдерами – підготовлено рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ з питання: Про стан та основні завдання щодо вдосконалення механізму опитувань стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників) щодо якості освітньої діяльності від 19.12.2019 р.;

2. Реалізовано комплекс заходів щодо вдосконалення систематичного анкетування як ключового інструменту отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності, а саме:

- удосконалено форму анкети оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін, питання якої згруповані за напрямами: організація самостійної та аудиторної робіт зі студентами, якість викладання навчальних дисциплін;

- удосконалено методику оцінювання якості організації освітньої діяльності. Визначення узагальненої оцінки якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін здійснюється за технологіями рейтингових оцінювань;

- збільшено періодичність проведення анкетування для максимального залучення всіх здобувачів вищої освіти до чотирьох разів на рік за результатами кожного модуля;

3. Проводилась робота з активізації залучення здобувачів вищої освіти до участі в анкетуванні, а саме:

- зустрічі зі студентським самоврядуванням та представниками Студентської агенції співдії якості освіти, за результатами якої оновлювались інформаційні матеріали щодо опитування для студентів;

- вдосконалення інформаційного пропагування необхідності участі в опитуваннях, зокрема, шляхом просування інформації щодо опитування в фейсбуці та інших соціальних мережах, оновлення відео- та аудіо роликів та їх трансляція на екранах та радіо СумДУ;

- електронне інформування відповідальним в інститутах / на факультетах про хід опитування в розрізі кожної навчальної дисципліни;

4. Для поширення кращих практик викладання навчальних дисциплін професорсько-викладацьким складом університету відповідно до наказу ректора № 0520-VI від 20.11.2018 р. проведено щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів» за результатами анкетування усього контингенту студентів денної форми навчання щодо оцінювання якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін;

5. Здійснювався комплекс заходів щодо вдосконалення внутрішніх систем забезпечення якості освітньої діяльності в інститутах та на факультетах, в частині:

- перевірки внутрішніх систем забезпечення якості в інститутах / факультетах, комісією при Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ (Рибіна О. І., Гапонова О. П., заступники директорів інститутів, деканів факультетів з методичної роботи) за сформованою системою критеріїв.

- оновлення системи критеріїв та показників перевірки готовності кафедр до 2019-2020 н.р. з урахуванням критеріїв акредитації відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Рибіна О. І., Криклій О. А.);

- узгодження плану перевірок готовності кафедр до 2019-2020 н.р., участь у роботі комісій та узагальнення результатів перевірок (Рибіна О. І., Гапонова О.П.).

6. Для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти з урахуванням стратегічних цілей діяльності університету, потребою відповідати Стандартам і рекомендаціям забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ESG 2015):

- взято участь у тренінгу з підготовки експертів із забезпечення якості вищої освіти в рамках реалізації проєктів «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти» та «Нова система акредитації як засіб забезпечення якості та подолання корупції у вищій освіті». Особлива увага тренінгу приділялась розумінню фундаментальних принципів забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти, використанню європейських стандартів та рекомендації (ESG 2015) для розбудови внутрішньої системи забезпечення якості закладів вищої освіти, впровадженню технології та застосування інструментів зовнішнього оцінювання якості вищої освіти відповідно до (ESG 2015) (Криклій О.А., Гапонова О.П.);

- організовано два тренінги в рамках підготовки експертів з акредитації освітніх програм для Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (Могильний В.В., Чорток Ю.В., Євдокимова А.В.);

- взято участь у тренінгу для членів Галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (Люта О.В.);

- проведено семінари за темою «Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ», організовані Центром розвитку кадрового потенціалу (доповідач Рибіна О. І.).

Основна увага в процесі роботи семінару була спрямована на аналіз внутрішньої системи забезпечення якості СумДУ із зазначенням її сильних та слабких сторін, можливостей та загроз.

- взято участь у семінарі, присвяченому питанню академічної доброчесності у ЗВО у рамках грантового проєкту «Підтримка здатностей молодих співробітників університетів у сфері освіти, досліджень та науки в Україні» за участю чеського експерта Хеника Рубика (Рибіна О.І.);

- взято участь у семінарі, присвяченому питанням активізації участі здобувачів в процесі забезпечення якості освіти, розбудові системи оцінки організації практик/стажувань та внутрішньої системи підтримки трудових ресурсів у сфері досліджень та науки у рамках

грантового проєкту «Підтримка здатностей молодих співробітників університетів у сфері освіти, досліджень та науки в Україні» за участю чеського експерта Іжі Хежжкріком (Люта О.В., Рибіна О.І., Гапонова О.П.);

– взято участь у семінарі «Системи управління в освітніх організаціях. Вимоги та настанови щодо застосування в міжнародному стандарті ISO 21001:2018», організованого Громадською спілкою «Українська асоціація досконалості та якості», метою якого було зрозуміти загальні вимоги до системи управління освітніх організацій, основні принципи управління освітніми організаціями та детально розглянути вимоги стандарту ISO 21001:2018 та його зв'язок зі стандартом ISO 9001:2015 (Рибіна О.І.);

– проведено та взято участь у круглих столах, присвячених питанням акредитації освітніх програм «Нова процедура акредитації освітніх програм», з метою обговорення «Положення про акредитацію освітніх програм», методичних рекомендацій для експертів з акредитації освітніх програм та поради із заповнення відомостей про самооцінювання освітньої програми (для закладів вищої освіти);

– проведено та взято участь у круглому столі, присвяченому дослідженню організаційно-методичних аспектів забезпечення ефективного впровадження дуальної системи навчання в закладах вищої освіти «Механізм забезпечення якості освітньої діяльності при запровадженні дуальної форми здобуття освіти» (Криклій О.А., Євдокимова А.В.).

4.3. Заходи щодо зовнішнього та внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності

У 2019 році, відповідно до вимог законодавства України та внутрішньої нормативної бази СумДУ було реалізовано комплекс заходів щодо внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності як в частині якості навчальних результатів здобувачів вищої освіти, так і якості організації освітнього процесу.

Моніторинг якості викладання дисциплін англійською мовою. У 2019 році англійською мовою викладалися **245 дисциплін** (2018 р. – 223, 2017 р. – 230) викладачами **34-х кафедр** (2018 р. – 35-ти, 2017 р. – 34-х) для **126 груп** англійськомовного проєкту (2018 р. – 103, 2017 р. – 85) та окремих дисциплін для **22 україномовних груп** (2018 р. – 10). Кількість освітніх програм, які охоплені англійськомовним проєктом, у 2019 р. – **13** (у 2018 р. – 12, у 2017 р. – 12). Англійськомовним проєктом у 2019 році охоплені **1511 здобувачів вищої освіти** (у 2018 р. – 1186, у 2017 р. – 963), з яких **210 осіб – громадяни України** (у 2018 р. – 162, у 2017 р. – 134).

Викладання дисциплін англійською мовою здійснювали **328 викладачів** (275 – у 2018). Аналіз викладання дисциплін англійською мовою у розрізі інститутів (факультетів) з урахуванням відповідного рівня підготовки викладачів представлений у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Викладання дисциплін англійською мовою

Підрозділ	Кількість викладачів, залучених до навчального процесу			
	Загальна кількість, осіб		У т.ч. з сертифікатом рівня не нижче В2 або дипломом про вищу освіту з кваліфікацією викладача іноземної мови (крім кафедр мовної підготовки), осіб (у % до загальної кількості)	
	2018	2019	2018	2019
МІ	139	189	36 (26%)	85 (45%)
ННІ БТ «УАБС»	38	41	19 (50%)	24 (59%)
ЕЛІТ	40	40	12 (30%)	15 (38%)
ТеСЕТ	15	10	7 (47%)	7 (70%)
ННІ ФЕМ	37	39	32 (86%)	26 (67%)
ІФСК	4	6	3 (75%)	2 (33%)
ННІ Права	1	3	1 (100%)	2 (67%)
СумДУ	274	328	110 (40%)	161 (49%)

У звітному році проводились поточні **заходи з контролю** проведення навчальних занять та рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.

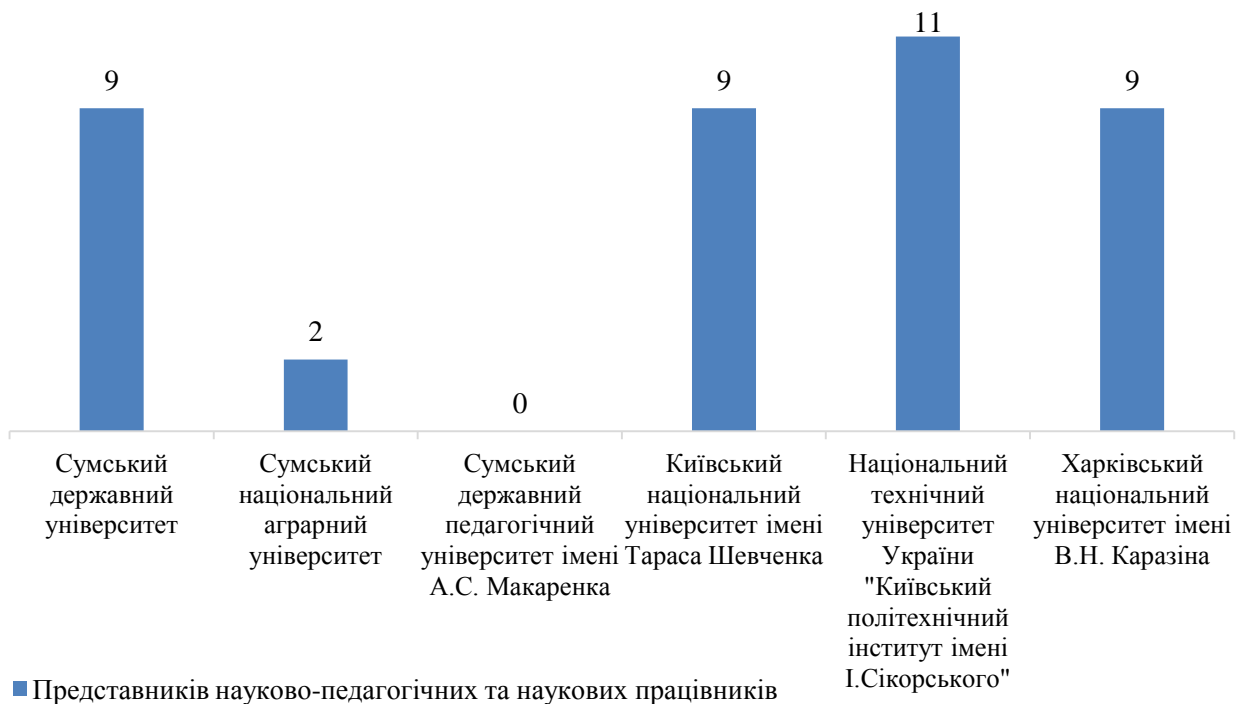
За 2019 рік інститутами, деканатами, центрами та навчальним відділом було **здійснено 669 перевірок проведення навчальних занять** (у 2018 р. – 642, у 2017 р. – 453).

У рамках **оцінювання якості організації освітнього процесу** як складової внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти БМЯВО спільно з ЛВЯОД проведені:

- систематичні опитування здобувачів вищої освіти щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (січень-лютий, квітень-вересень 2019 року);
- тематичні анкетування щодо окремих аспектів організації освітнього процесу, а саме: здобувачів вищої освіти щодо якості організації навчального процесу з дисципліни «Фізичне виховання»; здобувачів вищої освіти якості щодо реалізації їх права на вибір навчальних дисциплін; здобувачів вищої освіти щодо зацікавленості студентів у програмах академічної мобільності;
- опитування в рамках вивчення стану забезпечення якості підготовки фахівців в ННІ ФЕМ ім. О. Балацького щодо якості організації навчального процесу (травень-червень 2019 р.).

У 2019 році в Україні запроваджено порядок відбору та ведення реєстрів експертів та членів галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для проведення акредитації освітніх програм.

Аналіз складу галузевих експертних рад (далі ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти свідчить про те, що СумДУ має найбільше представників у ГЕР серед регіональних ЗВО (рис. 4.1). Окрім того, порівняно з такими університетами, як Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, що займають 1-3 місця у Рейтингу університетів «ТОП-200 Україна» 2019 року, СумДУ поступається чисельністю членів ГЕР тільки Національному технічному університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Рисунок 4.1 – Склад галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузей знань

4.4. Заходи щодо забезпечення академічної доброчесності

У 2019 році продовжено роботу з забезпечення академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності університету.

Затверджено документи основної нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ: Кодекс академічної доброчесності; Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у СумДУ; Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень; нові версії наступних документів основної нормативної бази системи управління якістю діяльності СумДУ: Положення про групу сприяння академічній доброчесності зі створеною в її складі лабораторією дослідження академічної доброчесності (основні функції лабораторії – проведення досліджень з тематики доброчесності в освітній діяльності (Academic integrity) та наукових дослідженнях (Research integrity) на національному та міжнародному рівнях; проведення опитувань основних стейкхолдерів університету за тематикою доброчесності в освітній діяльності та наукових дослідженнях); Положення про Студентську агенцію співдії якості освіти.

Продовжується системна робота щодо підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності в особистих електронних кабінетах здобувачів вищої освіти та співробітників університету відповідно до наказу ректора №0528-І від 09.07.19 р. «Про підписання декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу».

Сформовано організаційне забезпечення щодо розгляду справ порушення академічної доброчесності на основі наказу ректора №0522-І від 09.07.19 р. «Щодо створення університетської Комісії з етики та управлінням конфліктами» визначив склад та повноваження комісії з розгляду справ порушення академічної доброчесності.

Проводилась постійна робота щодо популяризації академічної доброчесності в освітньо-науковому просторі університету, а саме:

- завершено роботу зі створення сайту «Академічна доброчесність», який в подальшому (в рамках виконання грантового проекту за підтримки Посольства США в Україні) стане основою регіональної (в перспективі – всеукраїнської) платформи популяризації принципів академічної доброчесності, яка зокрема, буде включати масовий відкритий онлайн-курс «Академічна доброчесність: цінності, дії, успішні історії» (розробку курсу планується завершити у січні 2020 року). Наразі триває робота із розроблення мобільної версії сайту «Академічна доброчесність»;

- розпочато роботу зі створення комплексу англomовних матеріалів для популяризації академічної доброчесності серед іноземних студентів та підвищення рівня їх відповідальності за прояви академічної недоброчесності, зокрема, наразі: співробітниками бібліотечно-інформаційного центру створено англomовний довідник з академічної доброчесності; готуються до впровадження Кодекс академічної доброчесності та Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти; завершується розробка англomовної версії сайту «Академічна доброчесність».

- у рамках Проєкту сприяння академічній доброчесності, що адмініструється Американськими радами з міжнародної освіти, проведено цикл популяризаційних заходів для здобувачів вищої освіти та співробітників університету – «PROдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти», «Цінності здорових академічних відносин»;

- спільно з бібліотечно-інформаційним центром проведено цикл семінарів з представниками компаній-розробників програмного забезпечення для пошуку ознак академічного плагіату.

РОЗДІЛ 5

ПІДСУМКИ УЧАСТІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ У ВСЕУКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАДАХ

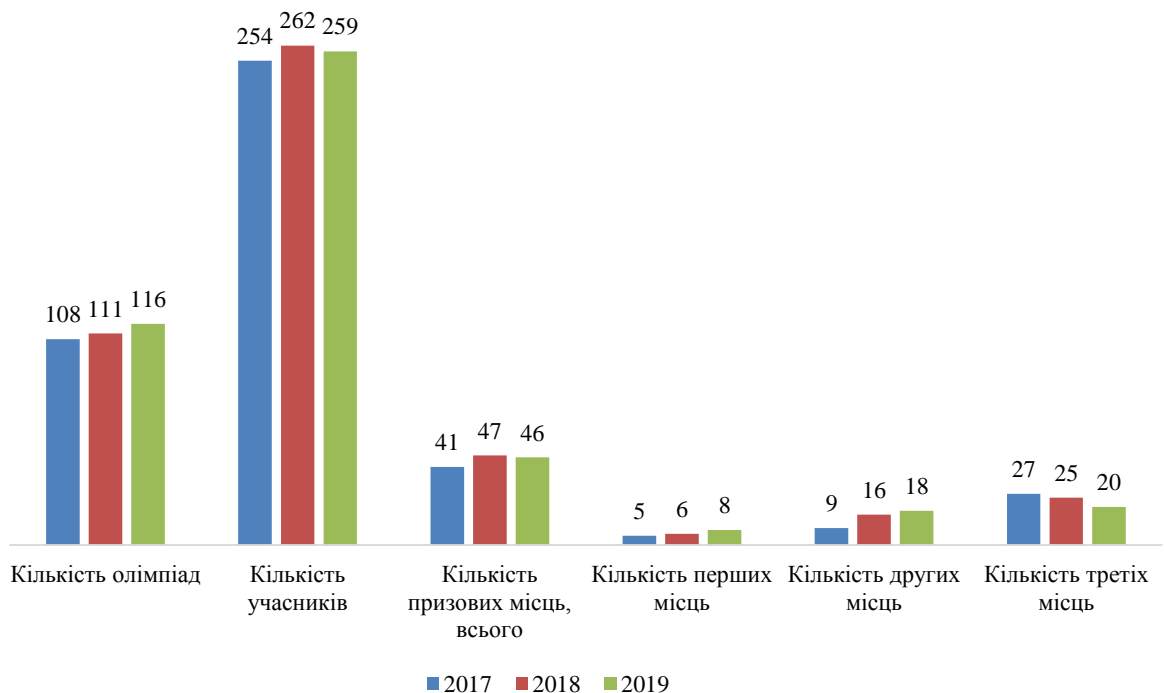
Всеукраїнська студентська олімпіада 2018 -2019 навчального року була проведена у два етапи.

За загальною кількістю призових місць СумДУ посів четверте місце серед закладів вищої освіти України. Згідно наказу Міністерства освіти і науки України №1060 від 05.08.2019 р. «Про підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2018/2019 навчального року» студенти СумДУ отримали **46 призових місць**, серед яких: **вісім перших, вісімнадцять других, двадцять – третіх**.

У другому етапі всеукраїнських студентських олімпіад брали участь **259 здобувачів** СумДУ (у 2018 році – 262) за **116-ма** спеціальностями та навчальними дисциплінами (у 2018 році – 111).

На базі СумДУ у 2018/2019 н.р. проведено **чотири олімпіади другого етапу**: олімпіада зі спеціальності «Прикладна механіка» (Гідравлічні машини, гідроприводи та гідропневмоавтоматика) (кафедра прикладної гідроаеромеханіки); олімпіада з дисципліни «Математика» (кафедра математичного аналізу і методів оптимізації); олімпіада зі спеціальності «Електроніка» (кафедра електроніки, загальної та прикладної фізики та кафедра електроніки та комп'ютерної техніки); олімпіада з дисципліни «Соціальна медицина та організація охорони здоров'я» (кафедра громадського здоров'я).

Дані рисунку 5.1 свідчать про достатньо високу кількість призових місць (46) другий рік поспіль. При цьому кількість перших та других місць збільшилась, а кількість третіх зменшилась.

Рисунок 5.1 – Динаміка результатів участі СумДУ у Всеукраїнських студентських олімпіадах

РОЗДІЛ 6

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКО – ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ІНТЕГРАЦІЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ЗОВНІШНІМИ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ І ВИПУСКНИКІВ

6.1. Організація співпраці з роботодавцями щодо проходження практики та працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників

Відділ практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів співпрацює з роботодавцями з питань практики, стажування та працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників. Більшість підприємств, установ та організацій є не лише замовниками кадрів, але й партнерами у формуванні освітніх програм та навчальних планів для підготовки компетентних фахівців.

У звітному році створено сайт відділу практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів, а також створено сторінки в соціальних мережах з розміщенням вакансій для здобувачів вищої освіти та випускників СумДУ. На сайті розміщено актуальну інформацію про бази практики та стажування для здобувачів вищої освіти, можливості для працевлаштування тощо.

У 2019 СумДУ та Машинобудівний коледж СумДУ стали учасниками пілотного проекту у закладах фахової передвищої та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (наказ МОН №1296 від 15.10.2019 р.).

З метою підготовки здобувачів вищої освіти та випускників університету до майбутнього професії, зростання можливостей їх працевлаштування з врахуванням вимог ринку праці та конкретних роботодавців щодо загальних та професійних компетентностей проведено ряд заходів. Зокрема:

– «День кар'єри», на якому випускники СумДУ, що сьогодні займають керівні посади на підприємствах та в організаціях розповіли власні історії успіху, ознайомили учасників заходу із специфікою роботи та наявними вакансіями. На заході були представлені Головне управління Національної поліції в Сумській області, Головне територіальне управління юстиції в Сумській області, Представництво Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення в Сумській області, Netcracker, ТОВ «Конструкторське бюро «Укрспецмаш», відділення в Сумській області АТ «Райффайзен Банк Аваль», Сумський міський центр дозвілля молоді, ТОВ «ЕМА» (Енергомаш) та інші.

– «День кар'єри в ІТ», де ІТ-компанії розповіли учасникам заходу про напрями своєї діяльності, вакансії, перспективи працевлаштування тощо. На заході були представники компаній АМС Bridge, Apptimized, Brocoders, MindK, Netcracker Technology, PortaOne.

– «День кар'єри ЄС», на якому під час дискусій, тренінгів та презентацій молодь ознайомили зі шляхами професійного зростання, освітніми та кар'єрними можливостями в європейському просторі.

– для здобувачів вищої освіти СумДУ було проведено близько сотні зустрічей з роботодавцями, екскурсій на підприємства та установи, тренінгів та семінарів.

6.2. Працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників, проходження практики та стажувань, у тому числі за кордоном

Здобувачі вищої освіти можуть поєднувати навчання з роботою за фахом. При цьому вони мають право на індивідуальне навчання у формі індивідуального графіку відповідно до Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком. Інформація щодо кількості здобувачів вищої освіти, що навчаються за індивідуальним графіком наведена в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком в розрізі інститутів/факультетів

Інститут (факультет)	2 семестр 2017/18 н.р.		1 семестр 2018/19 н.р.		2 семестр 2018/19 н.р.		1 семестр 2019/20 н.р.	
	1*	2*	1*	2*	1*	2*	1*	2*
БАКАЛАВР								
ТеСЕТ	12	6	14	13	11	10	7	6
ЕлІТ	46	42	79	77	68	66	115	96
ІФСК	4	0	14	0	16	15	3	1
ННІ ФЕМ	11	7	33	24	62	41	33	24
ННІ права	34	31	20	17	12	11	5	3
МІ	29	2	21	3	2	1	3	2
ННІ БТ «УАБС»	0	0	0	0	16	15	24	22
Всього бакалаврів	136	88	181	134	187	159	190	154
МАГІСТР								
ТеСЕТ	18	17	58	45	27	24	36	35
ЕлІТ	74	74	102	94	103	98	112	103
ІФСК	2	0	21	0	25	23	8	8
ННІ ФЕМ	4	0	30	26	17	10	31	25
ННІ Права	27	25	18	17	4	4	1	1
МІ	15	5	9	3	2	2	1	1
ННІ БТ «УАБС»	0	0	0	0	11	10	20	20
Всього магістрів	140	121	238	185	189	171	209	193
Всього	276	209	419	319	376	330	399	347

Примітка: 1* – кількість здобувачів вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком;
2* – у т.ч. у зв'язку із суміщенням навчання з працевлаштуванням за фахом.

У 2019 у структурних підрозділах СумДУ працювало **411** здобувачів вищої освіти (у 2018 р. – 217), з них **234** – понад 3 місяці (у 2018 році – 125). Отже, університет виступає як база практики для здобувачів вищої освіти, де вони можуть підвищувати рівень своєї професійної підготовки та отримувати відповідну оплату праці.

6.3. Формування баз даних стейкхолдерів та їх залучення до розробки, моніторингу освітніх програм та опитувань щодо якості освітніх послуг

В частині координації роботи Експертних рад роботодавців реалізовано низку заходів щодо їх залучення до обговорення змістовної складової освітніх програм. Зокрема, переважна їх більшість оновила склад у відповідності до затверджених стандартів вищої освіти по окремим спеціальностям. З метою забезпечення інформаційної прозорості на сайтах факультетів/інститутів оприлюднено інформацію про Експертні ради роботодавців за спеціальностями (табл. 6.2).

Таблиця 6.2 – Інформація про Експертні ради роботодавців за спеціальностями в розрізі факультетів/інститутів

№ наказу	Дата створення ЕРР	Спеціальність/Освітня програма	Оприлюднення інформації на сайті
Медичний інститут			
0036-І	19.01.2016	222 «Медицина»	так
0557-І	05.12.2017	017 «Фізична культура і спорт»	так
0514-І	02.11.2017	221 «Стоматологія»	так
0035-І	12.01.2018	227 «Фізична терапія, ерготерапія»	так
0579-І	18.12.2017	228 «Педіатрія»	так

Продовження табл. 6.2

№ наказу	Дата створення ЕРР	Спеціальність/Освітня програма	Оприлюднення інформації на сайті
0758-I	21.10.2019	071 «Фізична культура і спорт»	так
0668-I	19.09.2019	223 «Медсестринство» (спеціалізація «Парамедик»)	так
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»			
0228-I	17.05.2017	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	так
0252-I	22.05.2017	292 «Міжнародні економічні відносини»	так
0088-I	20.02.2017	071 «Облік і оподаткування»	так
0251-I	28.03.2019	051 «Економіка»	так
0858-I	25.11.2019	071 «Облік і оподаткування»	так
Навчально-науковий інститут права			
0276-I	09.04.2019	032 «Історія та археологія»	так
0683-I	23.09.2019	293 «Міжнародне право»	так
0778-I	25.10.2019	081 «Право»	так
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького			
0732-I	11.10.2019	051 «Економіка»	так
0722-I	07.10.2019	075 «Маркетинг»	так
0733-I	11.10.2019	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	так
0743-I	17.10.2019	281 «Публічне управління та адміністрування»	так
0742-I	17.10.2019	073 «Менеджмент»	так
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій			
1213-I	31.12.2015	«Переклад», «Журналістика», «Медіакомунікації», «Реклама та зв'язки з громадськістю»	так
0849-I	20.11.2019	053 «Психологія»	так
0850-I	20.11.2019	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	так
0851-I	20.11.2019	213 «Соціальна робота»	так
Факультет електроніки та інформаційних технологій			
0101-I	08.02.2016	172 «Телекомунікації та радіотехніка»	так
0182-I	26.02.2016	113 «Прикладна математика»	так
0180-I	25.02.2016	«Комп'ютеризовані системи управління та автоматика»	так
0102-I	08.02.2016	«Інформаційні технології проектування», «Інформатика», «Комп'ютерні науки та інформаційні технології»	так
0143-I	17.02.2016	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»	так
0103-I	08.02.2016	«Електронні прилади та пристрої», «Електронні системи», «Фізична та біомедична електроніка», «Електроніка», «Мікро- та наносистемна техніка»	так
Факультет технічних систем та енергоефективних технологій			
0491-I	25.06.2019	142 Енергетичне машинобудування	так
0500-I	01.07.2019	133 «Галузеве машинобудування»	так
0526-I	09.07.2019	131 «Прикладна механіка» (освітні програми «Гідравлічні машини, гідропроводи та гідропневмоавтоматика», «Технології машинобудування», «Комп'ютерний інжиніринг у механіці»)	так
0625-I	06.09.2019	144 «Теплоенергетика»	так
0603-I	30.08.2019	132 «Прикладне матеріалознавство»	так
0680-I	23.09.2019	«Екологія» та «Технології захисту навколишнього середовища»	так
0490-I	25.06.2019	102 «Хімія»	так
0810-I	06.11.2019	152 «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка»	так

Інформація про стан наповнення баз даних випускників та рівень працевлаштування випускників СумДУ в розрізі факультетів/інститутів наведено в додатку Б. Варто зазначити про ефективну роботу випускових кафедр в цьому напрямку. Показник наповнення баз даних випускників за останні три роки складає 90-100%, рівень працевлаштування випускників СумДУ становить близько 90-95%.

6.4. Організація дипломного проектування з орієнтацією на замовників кадрів

Більшість кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти мають практичне значення. Підтвердженням їх практичної цінності є їх виконання на замовлення підприємств, організацій або університету. Також однією з ознак фаховості на сучасному ринку праці є рівень іншомовної підготовки, що може бути підтверджений захистом кваліфікаційних робіт іноземними мовами.

У відповідності до вимог «Методичних вказівок щодо розроблення стандартів вищої освіти» (наказ МОН України від 01.06.2017 р. № 600) щодо оприлюднення кваліфікаційних робіт, у 2018 році розпочато роботу з їх розміщення у внутрішньому репозитарії СумДУ (eSSUIR). Так, усього в репозитарії розміщено 1148 кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» та 72 кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОС «магістр».

У 2020 році планується продовжити роботу з наповнення репозитарію університету.

РОЗДІЛ 7

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ «ВИДАВНИЦТВА СУМДУ»

Усього видано у 2019 р. «Видавництвом СумДУ» 271 найменування наукової та навчально-методичної літератури, з яких 157 – друкованих видань, 114 – електронних (1 567 ум. друк. арк.) (у 2018 р. – 231 найменування, з яких 170 – друкованих видань, 61 – електронних (1 268 ум. друк. арк.)), зокрема:

- 1) монографій – 12 (53 – в інших видавництвах);
- 2) підручників – 6 (94 ум. друк. арк.) (1 – в інших видавництвах (2,79 ум. друк. арк.));
- 3) навчальних посібників – 39 (з яких 26 – друкованих видань, 13 – електронних) (434 ум. друк. арк.) (10 – в інших видавництвах (126 ум. друк. арк.));
- 4) конспектів лекцій – 27 (2018 р. – 23);
- 5) методичних вказівок – 187 (2018 р. – 164), зокрема:
  - для практичних, лабораторних робіт 99 (2018 р. – 96);
  - для самостійних, індивідуальних робіт 71 (2018 р. – 61);
  - для курсового, дипломного проектування 17 (2018 р. – 7).

Українською мовою видано 254 найменування (97 %) навчально-методичної літератури.

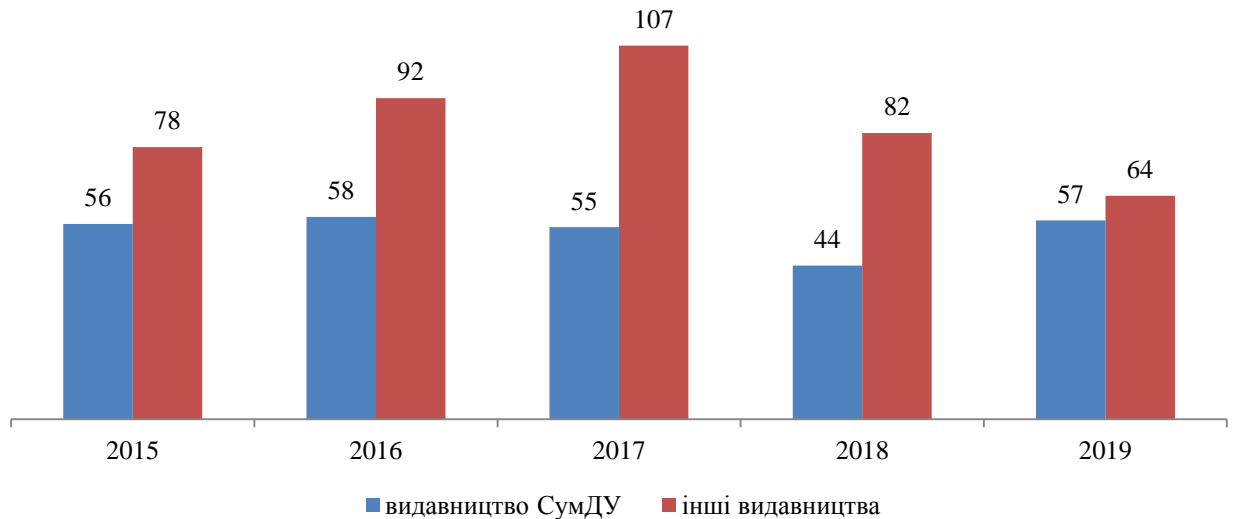
Дані, наведені на рисунку 7.1, свідчать про те, що загальний показник видань в університеті у 2019 р. порівняно з 2018 р. збільшився на 7 %, зокрема, навчальних посібників – на 18 %. Але спостерігається тенденція щодо зменшення видання монографій – на 16 %.

Рисунок 7.1 – Видано підручників, навчальних посібників та монографій

Примітка: * – Показники діяльності кафедр у складі УАБС

Дані, наведені на рисунку 7.2, свідчать про те, що загальний показник видань в університеті у 2019 р. порівняно з 2018 р. збільшився на 7 %, зокрема, навчальних посібників – на 18 %. Але спостерігається тенденція щодо зменшення видання монографій – на 16 %.

Рисунок 7.2 – Видання підручників, навчальних посібників та монографій видавництвом СумДУ та іншими видавництвами

Друкарнею університету виконано 1080 замовлень (2018 р. – 1190; 2017 р. – 956; 2016 р. – 1 017). Виготовлено 3 784 шт. твердих переплетень для індивідуальних навчальних планів, свідоцтв, посвідчень, вітальних папок, кандидатських та докторських робіт; 108 кольорові обкладинки для навчальних посібників у твердому переплетенні і 3 688 – у м'якій палітурці та 2014 картонних переплетень для бухгалтерії та служб і відділів університету. Виготовлено та надруковано на повнокольорових машинах 77 174 різноманітних запрошень, кольорових буклетів та дипломів, грамот, афіш, листівок і візитних карток тощо.

Додаток А – Загальна динаміка контингенту осіб, що здобувають освіту у СумДУ

Показник станом на кінець відповідного року	Рік				
	2015 *	2016	2017	2018	2019
ЗАГАЛЬНИЙ КОНТИНГЕНТ **	15 848	15 858	14 952	14 350	13 622
1 СТУДЕНТИ СТУПЕНЯ (РІВНЯ) БАКАЛАВРА, МАГІСТРА (СПЕЦІАЛІСТА)	12 523	12 743	12 054	11 278	10 567
у т.ч. освітні програми ТеСЕТ	1 504	1 478	1 292	1 099	1 039
у т.ч. освітні програми ЕлІТ	1 978	2 145	2 163	2 096	1 991
у т.ч. освітні програми ННІ ФЕМ	2 013	1 957	1 680	1 519	1 422
у т.ч. освітні програми ННІ БТ «УАБС»	1 443	1 211	1 073	974	742
у т.ч. освітні програми ННІ права	1 202	1 256	1 113	862	746
у т.ч. освітні програми ІФСК	810	987	987	923	841
у т.ч. освітні програми МІ	2 519	2 764	2 981	3 117	3 118
у т.ч. освітні програми КІ	519	444	394	365	360
у т.ч. освітні програми ШІ	535	501	371	323	308
з них студенти денної форми здобуття освіти	8 252	8 813	8 817	8 378	7 909
у т.ч. освітні програми ТеСЕТ	877	891	826	782	715
у т.ч. освітні програми ЕлІТ	1 226	1 448	1 551	1 473	1 423
у т.ч. освітні програми ННІ ФЕМ	604	784	807	715	629
у т.ч. освітні програми ННІ БТ «УАБС»	1 210	975	853	687	586
у т.ч. освітні програми ННІ права	754	786	629	503	458
у т.ч. освітні програми ІФСК	699	801	800	756	658
у т.ч. освітні програми МІ	2 519	2 764	2 981	3 117	3 108
у т.ч. освітні програми КІ	142	151	197	190	186
у т.ч. освітні програми ШІ	221	213	173	165	146
з них студенти заочної та дистанційної форм	4 271	3 930	3 237	2 900	2 658
у т.ч. освітні програми ТеСЕТ	627	587	466	342	324
у т.ч. освітні програми ЕлІТ	752	697	612	608	568
у т.ч. освітні програми ННІ ФЕМ	1 409	1 173	873	804	793
у т.ч. освітні програми ННІ БТ «УАБС»	233	236	220	287	156
у т.ч. освітні програми ННІ права	448	470	484	359	288
у т.ч. освітні програми ІФСК	111	186	187	167	183
у т.ч. освітні програми МІ	0	0	0	0	10
у т.ч. освітні програми КІ	377	293	197	175	174
у т.ч. освітні програми ШІ	314	288	198	158	162
2 СТУДЕНТИ ТЕХНІКУМІВ, КОЛЕДЖІВ	2 630	2 557	2 453	2 487	2 360
у т.ч. студенти МК	749	709	700	710	685
у т.ч. студенти ХТК ШІ	432	404	337	346	318
у т.ч. студенти ПТ КІ	812	835	829	840	813
у т.ч. студенти ППТ КІ	637	612	587	591	544
з них студенти денної форми здобуття освіти	2 515	2 449	2 348	2 392	2 263
у т.ч. студенти МК	749	709	700	710	685
у т.ч. студенти ХТК ШІ	432	404	337	346	318
у т.ч. студенти ПТ КІ	697	727	724	745	716
у т.ч. студенти ППТ КІ	637	612	587	591	544
з них студенти заочної форми здобуття освіти	115	108	105	95	97
у т.ч. студенти МК	0	0	0	0	0
у т.ч. студенти ХТК ШІ	0	0	0	0	0
у т.ч. студенти ПТ КІ	115	108	105	95	97
у т.ч. студенти ППТ КІ	0	0	0	0	0
3 СЛУХАЧІ	695	558	445	585	695
Аспіранти, докторанти, здобувачі наукового ступеня	377	307	306	375	434
Інтерни, клінічні ординатори	278	231	139	210	261
Перепідготовка спеціалістів	40	20	0	0	0

Примітки: * – у показниках 2015 року врахована УАБС, у 2016 році приєднана до СумДУ

** – без урахування учнів (професійно-технічна та професійна освіта) та слухачів короткотермінових форм освіти.

Додаток Б – Інформація щодо працевлаштування випускників та наповнення баз даних

Факультет/ інститут	2017*							2018*							2019*						
	Всього	бюджет			контракт			Всього	бюджет			контракт			Всього	бюджет			контракт		
		всього в БД**	з них працевла- штовано		всього в БД**	з них працевла- штовано			всього в БД**	з них працевла- штовано		всього в БД**	з них працевла- штовано			всього в БД**	з них працевла- штовано		всього в БД**	з них працевла- штовано	
			в Україні	за кордоном		в Україні	за кордоном			в Україні	за кордоном		в Україні	за кордоном			в Україні	за кордоном			
ТеСЕТ	108	39	36	3	29	27	2	298	94	92	2	6	5	1	145	131	102	9	14	9	1
ЕлІТ	133	110	82	6	23	17	1	379	340	264	34	39	30	3	194	169	136	19	25	20	2
ІФСК	46	23	13	2	11	7	2	147	71	60	2	19	10	1	85	61	48	1	24	16	2
ННІ ФЕМ	141	85	81	4	46	39	6	281	216	173	4	65	63	2	101	62	60	2	32	31	1
ННІ Права	130	23	23	0	80	68	12	198	63	63	0	100	93	7	62	25	23	0	37	33	1
ННІ БТ «УАБС»	104	34	31	3	56	52	4	251	110	107	3	110	106	4	125	67	63	1	53	53	0
МІ	162	104	101	3	58	55	3	305	137	133	4	168	162	6	331	174	171	3	157	152	5
СумДУ	824	418	367	21	245	265	30	1859	1031	892	49	507	469	24	1043	689	555	35	342	314	12

*враховується випуск магістрів грудень (ОПП) та червень (ОНП). Якщо не було випуску магістрів, то враховуються бакалаври

**враховуються також ті, що навчаються в аспірантурі, інтернатурі та знаходяться у соціальних відпустках